

Onderwerp Onderzoek Prestatielevering Pgb's Wmo	
Nummer	2022/585634
Portefeuillehouder	Meijs, M.-Th.
Programma/beleidsveld	2.1 Voorzieningen volwassenen
Afdeling	MO
Auteur	Tijl, J.M.
Telefoonnummer	023-5114473
Email	mtijl@haarlem.nl
Kernboodschap	<p>Wmo-maatwerkvoorzieningen worden door de gemeente verstrekt als zorg in natura (door de gemeente gecontracteerd aanbod) of als een persoonsgebonden budget (Pgb). Een Pgb biedt inwoners de middelen om zelf ondersteuning in te kopen en zo zelf meer regie te voeren over de ondersteuning. Deze informatienota heeft betrekking op een onderzoek naar de prestatielevering van de Pgb-bestedingen.</p> <p>In 2021 heeft de gemeentelijke accountant vastgesteld dat voor 2020 de lasten ten behoeve van de Pgb's (€ 8,1 miljoen voor Wmo en Jeugd) als 100 % onzeker moesten worden aangemerkt. Dit omdat er onvoldoende controles waren om voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen voor het vaststellen van een getrouwe verantwoording en rechtmatige besteding van de Pgb's. Er was daarmee onvoldoende zekerheid over de prestatielevering en rechtmatigheid van de Pgb-bestedingen.</p> <p>Naar aanleiding hiervan is eind 2021 initiatief genomen om een onderzoek te doen naar de prestatielevering van Wmo-voorzieningen die middels een Pgb worden gefinancierd. Dit onderzoek is begin 2022 uitgevoerd. Met dit onderzoek wil het college zicht krijgen op de kwetsbare aspecten van de Pgb's en óf en hoe deze zich voordoen. Dit onderzoek kan zo bijdragen aan het verlagen van de onzekerheid omtrent de verantwoording en rechtmatige besteding.</p> <p>Het college constateert dat op een belangrijk deel (23% van de steekproef) van de verstrekte Pgb's helaas onvolkomenheden zijn vastgesteld. Het college was zich al bewust van het feit dat het verstrekken van Pgb's bijzondere aandacht en inzet vereist en is daar in de laatste jaren meer en meer op in gaan zetten. Het onderzoek biedt aanbevelingen met maatregelen waarvan een deel reeds door het college was ingezet. Vastgesteld moet worden dat deze huidige inzet nog niet voldoende is.</p>

	<p>De maatregelen worden daarom uitgebreid met onder meer extra administratieve controles en een aangescherpte werkwijze en regelgeving rond de toegang en vertegenwoordiging bij Pgb.</p> <p>Deze Informatienota informeert de raad over de uitkomsten van het onderzoek en de opvolging die het college hier aan geeft.</p>
Behandelveorstel voor commissie	Het college stuurt de informatienota ter kennisname naar de commissie Samenleving.
Relevante eerdere besluiten	N.v.t.
Besluit College d.d. 10 mei 2022	<p>1. Het college stelt de informatienota aan de commissie vast.</p> <p>de secretaris, de burgemeester,</p>

1. Inleiding

Wmo-ondersteuning wordt verstrekt als algemene voorzieningen of als een maatwerkvoorziening. Om in aanmerking te komen voor een Wmo-maatwerkvoorziening is een onderzoek door de gemeente en een beschikking nodig. Als voor een inwoner een maatwerkvoorziening nodig is, kan de inwoner deze verkrijgen als zorg in natura (ZIN, dit is door de gemeente gecontracteerd aanbod) of als een persoonsgebonden budget (Pgb). Een Pgb biedt inwoners de mogelijkheid om zelf ondersteuning in te kopen en zo meer zelf de regie te voeren over de ondersteuning.

Het uitgangspunt van het college is dat bij een ondersteuningsvraag voor een inwoner zorg in natura (door de gemeente gecontracteerde ondersteuning) wordt ingezet. Het college vindt het ook belangrijk dat inwoners die daar zelf voor kiezen én die het zelf kunnen regelen, hun ondersteuning middels een Pgb kunnen inkopen. En dat Pgb's cliëntgericht, doeltreffend en rechtmatig worden toegekend.

Het realiseren van een cliëntgerichte toekenning en van een doeltreffende en rechtmatige inzet van een Pgb vraagt de nodige aandacht en inzet, niet alleen van de inwoner, maar ook van de gemeente. In de toegang, bij de toekenning en ook in de opvolging, bij evaluatie en heronderzoek. Is het Pgb in de betreffende situatie een passend instrument? Is de inwoner in staat om het Pgb juist in te zetten en te beheren? Worden de beoogde doelen gehaald met de inzet van het Pgb? Zowel de Pgb-houder (de inwoner met een Pgb) als de zorgaanbieder die door de inwoner met behulp van het Pgb wordt

ingezet hebben hierin een rol. Van de inwoner of diens vertegenwoordiger vraagt het een voldoende mate van Pgb-vaardigheid (dat wil zeggen dat de inwoner de mogelijkheden, de verplichtingen en de verantwoordelijkheden die met een Pgb verbonden zijn kan dragen en uitvoeren). De gemeente moet borgen dat het Pgb terecht wordt toegekend en moet erop toezien dat het Pgb doeltreffend en rechtmatig wordt besteed.

Indien een Pgb wordt toegekend aan een inwoner, wordt het budget niet direct aan de inwoner overgemaakt, maar door de gemeente gestort bij de Sociale Verzekeringsbank (SVB). De zorgaanbieder kan de door de inwoner (de budgethouder) goedgekeurde facturen van de zorg bij de SVB declareren.

Vanuit de optiek van de gemeente (de budgetverstrekker) kent het verstrekken van een Pgb meerdere aandachtspunten. Zo is een Pgb niet voor iedere inwoner geschikt, want de inwoner dient Pgb-vaardig te zijn. Hij dient de mogelijkheden, de verplichtingen en de verantwoordelijkheden die met een Pgb verbonden zijn, te kunnen dragen en uitvoeren. Daarnaast zijn Pgb's fraudegevoelig. Niet alleen in onze gemeente, maar ook landelijk staan deze onderwerpen hoog op de agenda.

Net als de eigen gemeentelijke interne controle heeft ook de gemeentelijke accountant in 2021 vastgesteld dat voor 2020 de lasten ten behoeve van Pgb's (€ 8,1 miljoen voor Wmo en Jeugd) als 100 % onzeker moesten worden aangemerkt. Er waren onvoldoende controles om voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen voor het vaststellen van een getrouwe verantwoording en rechtmatige besteding van de Pgb's. Deze constatering was niet nieuw. In 2020 zijn daarom een aantal aanvullende maatregelen getroffen zoals het toevoegen van specifieke vragen aan PGB-houders in het cliëntervaringsonderzoek. De effecten van deze maatregelen waren in 2021 echter nog niet zodanig dat alle onzekerheden volledig konden worden weggenomen. Vandaar de conclusie van de accountant dat er onvoldoende zekerheid is over de prestatielevering en rechtmatigheid van de Pgb-bestedingen. Dat deze zekerheid lastig is om te verkrijgen is geen specifiek Haarlemse kwestie. Dit is iets wat zich voordoet bij vele gemeenten in Nederland en waarop in VNG verband en in samenwerking met het ministerie van VWS wordt samengewerkt aan oplossingen.

Eind 2021 heeft het college initiatief genomen om een onderzoek te laten doen naar de prestatielevering van Wmo voorzieningen die middels een Pgb worden gefinancierd¹. Dit onderzoek is begin 2022 uitgevoerd. Bij een aselechte steekproef van Pgb's is onderzocht of de gedeclareerde zorg ook daadwerkelijk is geleverd én of de geleverde activiteit past bij de doelen die in samenspraak tussen gemeente en inwoner zijn vastgesteld en waarvoor het Pgb is toegekend.

¹ Een van de aanbevelingen van de VNG om de Pgb-lasten beter te kunnen onderbouwen, is om bij een aselechte steekproef van bestedingen te onderzoeken of de levering van de zorg heeft plaats gevonden. (BADO-Notitie Pgb-verantwoordingen/controlle door gemeenten; 2018)

Met dit onderzoek wil het college beter zicht krijgen op de kwetsbare aspecten van de Pgb's en óf en hoe deze zich voordoen en dit onderzoek zo laten bijdragen aan het verlagen van de onzekerheid omtrent de verantwoording en rechtmatige besteding

Met deze Informatienota informeert het college de raad over de uitkomsten van het onderzoek en de opvolging die het college daaraan geeft.

2. Kernboodschap

Onderzoek

In opdracht van de gemeenten Haarlem heeft SDO Support een onderzoek uitgevoerd naar de prestatielevering van verstrekte Persoonsgebonden budgetten (Pgb's) voor de Wmo-maatwerkvoorzieningen beschermd wonen, ambulante begeleiding, dagopvang en huishoudelijke hulp. Er is sprake van een prestatielevering als dat wat wordt gedeclareerd, ook werkelijk wordt geleverd én als de geleverde activiteiten passen bij de doelen die in samenspraak tussen gemeente en inwoner zijn vastgesteld en waarvoor het Pgb is toegekend.

Tijdens het onderzoek zijn alle dossiers uit de steekproef gecontroleerd op volledigheid en juistheid. Daarnaast zijn huisbezoeken uitgevoerd om de daadwerkelijke levering van ondersteuning te kunnen vaststellen. Daarbij² is gekeken naar de daadwerkelijke levering van de toegekende ondersteuning,

² Concreet is het onderzoek als volgt aangepakt:

- *Bij de controle op het toekenningsproces zijn verschillende onderdelen beoordeeld vanaf ondersteuningsplan naar beschikking tot pgb plan naar een akkoord bevonden zorgovereenkomst.*
- *Bij het onderdeel budgetconfirmatie met de SVB is gecontroleerd of de budgetten uit de gemeentelijke zorgadministratie technisch goed zijn aangekomen bij de SVB. Voor deze controle is het budget uit de indicatie van Suite4Zorg vergeleken met het budget dat bij de SVB bekend is.*
- *Bij de controle op uitnutting is gekeken naar de combinatie tussen de uitnutting/besteding van het budget en de zorgovereenkomst en doelen in het pgb plan of ondersteuningsplan. Daarnaast is gekeken naar het declaratiegedrag.*
- *Tijdens het huisbezoek is gecontroleerd op de daadwerkelijke levering van de toegekende ondersteuning. Dit gebeurde aan de hand van een semi-gestructureerd interview. In het geval van huishoudelijke hulp is dit aangevuld met een technische meting.*
- *Tijdens het huisbezoek kwamen in ieder geval de volgende onderdelen naar voren:*
 - ✓ *de fysieke aanwezigheid van ondersteuning;*
 - ✓ *de fysieke aanwezigheid van ondersteuning i.c.m. declaratiegedrag;*
 - ✓ *de mate van tevredenheid over ondersteuning;*
 - ✓ *de relatie tot de ondersteuner of zorgverlener;*
 - ✓ *de passendheid van de geleverde activiteiten of de afgesproken activiteiten bij de doelen;*
 - ✓ *geboekte resultaten.*

de declaraties, de juistheid van de pgb-administratie en of de geleverde ondersteuning passend is bij de indicatie en de gestelde doelen.

In totaal zijn 60 dossiers (waarvan sommigen met meerdere maatwerkvoorzieningen) geselecteerd. In waren op het moment van onderzoek in totaal 643 “lopende” Pgb’s voor de genoemde maatwerkvoorzieningen. In maart 2022 werd voor deze voorzieningen aan 638 cliënten een Pgb verstrekt, terwijl 5047 cliënten deze voorzieningen in de vorm van zorg in natura (ZIN) ontvingen.

Algemeen beeld uit het onderzoek

Van de 60 onderzochte dossiers is bij 46 dossiers (77%) de prestatielevering vastgesteld. Bij 14 dossiers (23%) kon de prestatielevering niet worden vastgesteld.

<i>Maatwerkvoorziening</i>	<i>Totaal aantal dossiers</i>	<i>Prestatielevering vastgesteld</i>	<i>Prestatielevering niet vastgesteld</i>	<i>Percentage dossiers waarvan prestatielevering niet kon worden vastgesteld</i>
<i>Beschermd wonen</i>	26	20	6	25%
<i>Huishoudelijke onderst.</i>	13	10	3	25%
<i>Begeleiding ambulante</i>	21	14	7	33%
<i>Totaal aantal dossiers</i>	60	46	14	23%

Constateringen

Op basis van het onderzoek is het volgende geconstateerd:

- **Aansluiting ondersteuning op gestelde doelen**

Ondersteuning die wordt ingezet, sluit niet in alle gevallen aan bij de doelen die zijn vastgesteld. In sommige gevallen zijn de doelen niet meer recent vastgesteld en daardoor niet meer passend bij de huidige behoefte van de budgethouder. In een aantal gevallen zijn de doelen wel passend bij de huidige behoefte van de budgethouder, maar wordt in de praktijk niet of onvoldoende gewerkt aan deze doelen.

- **Declaratiegedrag**

Bij het merendeel van de dossiers verloopt het declaratiegedrag stabiel en overeenkomstig de leveringsafspraken uit de zorgovereenkomst. Bij een deel van de dossiers is echter sprake van een wisselend verloop van het declaratiegedrag. De bestedingen per maand komen dan niet overeen met de leveringsafspraken uit de zorgovereenkomst. Dit kan een onrechtmatigheid zijn, maar ook een geoorloofde afwijking, bijvoorbeeld in het geval er minder of niet wordt gedeclareerd in verband met vakantie of een ziekenhuisopname. Ook kan op een later moment worden gedeclareerd.

- **Pgb-administratie (of: Pgb-vaardigheid)**

De meeste budgethouders (of hun eventuele vertegenwoordiger) zijn voldoende in staat om de Pgb-administratie uit te voeren. Bij een deel van de dossiers is echter vastgesteld dat de budgethouder of diens vertegenwoordiger niet voldoende budgetvaardig is om de Pgb-administratie uit te voeren. In een aantal gevallen is zowel de budgethouder als de vertegenwoordiger de Nederlandse taal niet (voldoende) machtig maar ook niet in staat om met hulp in het Nederlands te communiceren. Ook blijkt er in sommige gevallen sprake te zijn van een – niet geoorloofde – samenloop van de rollen van vertegenwoordiger en zorgverlener.

- **Onderzoeksverslag**

Bij een aantal dossiers ontbreekt een (actueel of compleet) onderzoeksverslag of rapportage. Het kan dan zijn dat doelen niet meer relevant/passend zijn of dat door de Pgb-houder nieuwe doelen zijn bepaald zonder dat de gemeente hiervan op de hoogte is. Ook bevatten niet alle onderzoeksverslagen een duiding van volume, eenheid en/of frequentie van de ondersteuning, waardoor niet helder is waarop het besluit en bijbehorend budget is gebaseerd.

- **Pgb-plannen**

Bij sommige dossiers ontbreekt een (actueel) Pgb-plan³, waarbij moet worden opgemerkt dat dit tot nu toe ook nog niet verplicht is bij een Pgb voor Huishoudelijke ondersteuning. Daarnaast is geconstateerd dat veel Pgb-plannen gedateerd zijn. Ook dat is op dit moment nog niet verplicht: aan de inwoner wordt een Pgb-plan gevraagd bij de eerste aanvraag van een Pgb. Beide punten worden in de nieuwe (aanstaande) lokale regelgeving anders geregeld: ook bij HO wordt een Pgb-plan verplicht en bij evaluatie/heronderzoek dient de inwoner (als budgethouder) een geactualiseerd Pgb-plan aan te leveren.

- **Kwaliteit van de geleverde ondersteuning**

In enkele gevallen is geconstateerd dat de omstandigheden van een verblijfslocatie kwalitatief mogelijk onvoldoende zijn. In de steekproef bevinden zich twee dossiers van budgethouders die hier woonachtig zijn (geweest); één van hen is inmiddels verhuisd. Daarnaast is de tevredenheid van enkele budgethouders over de kwaliteit bij een andere zorgaanbieder wisselend.

³ Een Pgb-plan is een plan waarin een inwoner - voordat een Pgb wordt toegekend – onder meer aangeeft waarvoor het Pgb wordt aangevraagd, hoe het besteed gaat worden en wie eventueel als vertegenwoordiger wordt ingezet om het Pgb te beheren. Over dit plan vindt een gesprek met de gemeente plaats, waarbij ook wordt beoordeeld of de aanvrager of diens vertegenwoordiger voldoende Pgb-vaardig is.

- **Rechtmatigheid**

Bij één aanbieder is mogelijk sprake van onrechtmatig handelen. Er is opvallend declaratiegedrag geconstateerd en er is sprake van een vermenging van rollen (de zorgverlener treedt eveneens op als vertegenwoordiger van de inwoner, wat niet is toegestaan).

- **Pgb in plaats van ZIN**

Een aantal budgethouders Beschermd wonen heeft voor een Pgb gekozen omdat de aanbieder waar zij wonen niet gecontracteerd is voor Zorg in natura. In deze concrete gevallen heeft de betreffende aanbieder toestemming van de gemeente om de administratie te voeren. Uit het onderzoek komt nu naar voren dat een aantal budgethouders niet tevreden is over de aanbieder en het tegelijkertijd lastig vindt om daar adequaat actie op te ondernemen.

3. Conclusie en extra maatregelen

Het college constateert dat op een belangrijk deel (23% van de steekproef) van de verstrekte Pgb's helaas onvolkomenheden zijn vastgesteld. Het college was zich al bewust van het feit dat het verstrekken van Pgb's bijzondere aandacht en inzet vereist en is daar in de laatste jaren meer en meer op in gaan zetten. Deze inzet concurreert met andere prioriteiten, zoals in de afgelopen jaren het terugdringen van de wachttijden bij de afhandeling van Wmo-aanvragen. Vastgesteld moet worden dat de huidige inzet nog niet voldoende is.

De onderzoekers hebben geadviseerd om een aantal specifieke maatregelen te nemen, zowel op dossierniveau als procesmatig. Deze adviezen komen voor een belangrijk deel overeen met acties die de gemeente zelf al heeft geïnitieerd of die het college middels aanstaande aanpassing van de regelgeving mogelijk wil gaan maken. Het betreft de volgende maatregelen:

1. Dossiers waarbij fouten of onrechtmatigheden zijn geconstateerd worden intern doorgenomen en in een heronderzoek besproken met de betreffende budgethouder en/of diens vertegenwoordiger en zo nodig (in het geval van Beschermd wonen) met de zorgaanbieder. Mogelijk is herstel van de geconstateerde tekortkomingen mogelijk, bijvoorbeeld door het alsnog aanleveren van bewijsmiddelen of het oplossen van onvolkomenheden binnen een gegeven hersteltermijn. Uiteindelijk kunnen deze heronderzoeken - zo nodig – leiden tot herziening van de toekenning, een eventuele omzetting naar zorg in natura of een stopzetting van de voorziening.
Er zijn ook onvolkomenheden in onze eigen administratie geconstateerd. Deze worden eveneens op korte termijn beoordeeld en gecorrigeerd.
2. Naast de onder 1 genoemde dossiers wordt voor de overige Pgb's die inmiddels langer dan twee jaar lopen en waarbij nog geen heronderzoek heeft plaats gevonden een heronderzoeksplan

opgesteld. Aan de hand van dat plan worden deze Pgb's geprioriteerd en ook op zo kort mogelijke termijn heronderzocht. Voor beschermd wonen is de termijn van twee jaar voor heronderzoek al gangbaar.

3. De gemeente stelt een werkwijze op voor een tweejaarlijkse cyclus van heronderzoek, niet alleen bij beschermd wonen, maar ook bij ambulante begeleiding en huishoudelijke ondersteuning. Pgb's worden dan voor een periode van in principe twee jaar, in plaats van voor onbepaalde tijd, afgegeven. Na die twee jaar vindt een heronderzoek plaats en wordt de toekenning zo nodig verlengd. De budgethouder dient tussentijdse wijzigingen direct te melden.
4. In de komende tijd verandert er veel in het beleid rond de maatwerkvoorzieningen huishoudelijke ondersteuning en ambulante begeleiding en de organisatie daarvan. Deze voorzieningen zullen ook (en voornamelijk) als algemene voorziening beschikbaar zijn. In dat kader gaan zullen alle lopende indicaties opnieuw bekeken worden: kan een indicatie worden omgezet naar een algemene voorziening Huishoudelijke ondersteuning of Begeleiding of dient de maatwerkvoorziening te worden voortgezet? En als het een maatwerkvoorziening blijft die iemand in Pgb wil afnemen, voldoet men dan nog aan de criteria? De verwachting is dat een groot deel van de maatwerkvoorzieningen – en daarmee ook van de Pgb's - kunnen worden omgezet naar een algemene voorziening in natura.
5. In afwachting van de landelijke herziening van de organisatie en werkprocessen rond de Pgb's met de aanstaande landelijke invoering van Pgb 2.0⁴, voert de gemeente vanuit de eigen Interne Controle (IC) periodiek analyses van Pgb's uit. Dit gaat in het bijzonder om een controle op de uitnutting: in welke mate worden de budgetten volledig gebruikt en zijn er opvallende onregelmatigheden in declaraties? Op eventuele bijzonderheden die daarbij dan naar voren komen, zet de gemeente gerichte en passende vervolgactie in. Onderzocht wordt hoe met aanvullende maatregelen meer grip kan worden gekregen.
6. Waar de regelgeving op gebied van inkoop dit toelaat, gaat de gemeente alsnog een contract aan met enkele grotere aanbieders van Beschermd wonen die op dit moment nog niet gecontracteerd zijn, maar waar inwoners wel middels een Pgb ondersteuning inkopen. Dat betekent dat inwoners daar ook kunnen kiezen voor zorg in natura in plaats van een Pgb, waardoor de cliënt en zorgaanbieder op dat punt worden ontlast en de risico's die samenhangen met de Pgb's verminderen. Monitoring en verantwoording verloopt dan voor een belangrijk deel

⁴ Met Pgb 2.0 wordt een nieuw systeem van de administratieve uitvoering van Pgb's door SVB, gemeenten, zorgkantoren en de budgethouders geïntroduceerd. Dit nieuwe systeem biedt de budgethouders een klantvriendelijker werkwijze en biedt gemeenten meer grip op onderdelen van het proces (bijvoorbeeld op de uitnutting en de vertegenwoordiging). De gemeente Haarlem sluit naar verwachting in de loop van 2023 aan op dit systeem.

via het contractmanagement, waarmee wij zelf meer zicht en grip hebben op wat daar gebeurt, zowel qua uitnutting en prestaties als op het gebied van kwaliteit.

7. De toegang tot het Pgb en de scheiding van de rol vertegenwoordiger – zorgaanbieder/zorgverlener zijn reeds aangescherpt met de invoering van een kader voor Pgb-vaardigheid en een toets op Pgb-vaardigheid. Ook in de aanpassing van de lokale regelgeving (verordening en uitvoeringsregels) die momenteel plaats vindt, krijgt deze aanscherping een plek. De lokale regelgeving wordt aangepast op deze onderdelen, zodanig dat deze ondersteunend is aan een doeltreffende en rechtmatige inzet van Pgb's.
8. In 2021 is de Wet langdurige zorg (Wlz) toegankelijk geworden voor cliënten Beschermd wonen. Een aanzienlijk deel van onze cliënten (38%) is toen al doorgestroomd naar de Wlz. Onderzocht wordt of er nog meer cliënten zijn met een Pgb voor beschermd wonen voor wie dit een mogelijkheid is.

4. Vervolg

In de afgelopen jaren heeft de gemeente reeds ingezet op een steviger toegang tot Pgb's: er is meer aandacht gekomen voor het toetsen van de Pgb-vaardigheid van aanvragers en vertegenwoordigers, en de gemeente is strenger geworden ten aanzien van de vertegenwoordiging/belangenverstrengeling. De gemeente maakt hierbij onder meer gebruik van nieuwe werkinstructies, gebaseerd op een door de VNG en VWS ontwikkeld toetsingskader Pgb-vaardigheid ⁵.

Er wordt een plan van aanpak gemaakt waarmee de reeds ingezette maatregelen worden uitgebreid met extra administratieve controles en analyses van de Pgb's, een plan voor periodieke heronderzoeken, het contracteren van een aantal grotere Pgb-aanbieders Beschermd wonen en een verder aangescherpte werkwijze en regelgeving rond de toegang en vertegenwoordiging bij Pgb. Onderzocht wordt óf en welke financiële consequenties deze aanpak heeft en zo nodig wordt daarmee bij de raad terug gekomen.

Daarnaast is vorig jaar, in samenwerking met het zorgfraudeteam, gestart met het gericht (her)onderzoeken van Pgb's waarbij geconstateerd is dat verantwoording door budgethouder daarover in eerste instantie onvoldoende is. Deze Pgb's riepen dusdanige vragen op dat nader rechtmatigheidsonderzoek gewenst was. Inmiddels zijn in een aantal van deze cases de indicaties

⁵ Dit toetsingskader gaat uit van 10 aspecten waarop een Pgb-houder of diens vertegenwoordiger vaardig dient te zijn om een Pgb verantwoord te kunnen besteden: [10 punten pgb-vaardigheid \(haarlem.nl\)](https://www.haarlem.nl/10-punten-rgb-vaardigheid)

en/of vertegenwoordigingen aangepast of beëindigd en in enkele gevallen zijn de Pgb's omgezet naar Zorg in natura.

Zoals ook eerder is aangegeven, vinden wij het van belang dat inwoners die dat willen én kunnen hun ondersteuning (in het geval van een maatwerkvoorziening) middels een Pgb zelf kunnen regelen. Het doel van de bovengenoemde maatregelen is dan ook niet om Pgb's te ontmoedigen, maar wel om ervoor te zorgen dat Pgb's cliëntgericht, doeltreffend en rechtmatig worden ingezet.